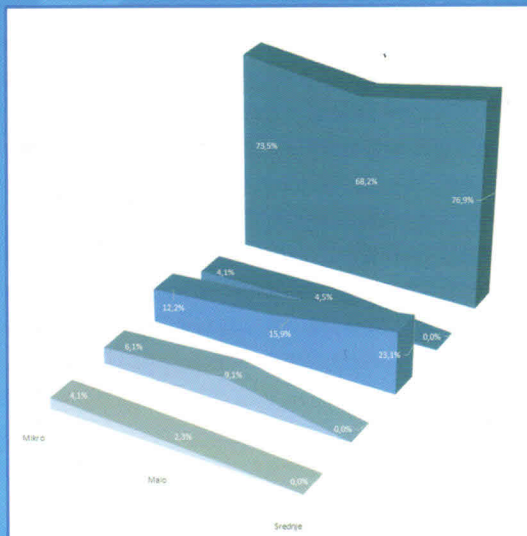

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU
EKONOMSKI FAKULTET BRČKO

**STANJE I PROBLEMI U
POSLOVANJU
MALIH I SREDNJIH
PREDUZEĆA
U BRČKO DISTRIKTU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Naučno-stručno istraživanje

Brčko, 2016.

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU
EKONOMSKI FAKULTET BRČKO

**STANJE I PROBLEMI U
POSLOVANJU
MALIH I SREDNJIH
PREDUZEĆA
U BRČKO DISTRIKTU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Naučno-stručno istraživanje

Brčko, 2016.

Izdavač:

UNIVERZITET U ISTOČNOM SARAJEVU
EKONOMSKI FAKULTET BRČKO

Za izdavača:

Doc. dr Srđan Lalić, dekan

Istraživački tim

Rukovodilac istraživanja:

Dr Stevan R. Stević

Članovi istraživačkog tima:

Dr Ljubomir Trifunović

Dr Lazar Radovanović

Dr Teodor Petrović

Dr Dragomir Vuković

Dr Cviko Jekić

Dr Amira Pobrić

Mr Vasilijana Mirković

Mr Miodrag Peranović

Mr Renata Lučić

Snježana Majstorović

Saradnici na istraživanju:

Goran Dostanić

Duško Kitić

Brčko, 2016. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	1
Cilj istraživanja	1
Metodologija istraživanja	1
Opis sadržaja istraživanja	2
Očekivani rezultati istraživanja.....	2
I DIO	3
OSNOVNI PODACI O PREDUZEĆIMA OBUHVAĆENIH ISTRAŽIVANJEM	3
1. Broj i vrsta preduzeća obuhvaćenih uzorkom	3
2. Oblik organizovanja preduzeća	4
3. Podaci o vlasnicima, odnosno osnivačima preduzeća	4
4. Djelatnost preduzeća.....	6
5. Razlozi za pokretanje vlastitog posla	7
6. Ispunjenost očekivanja dosadašnjim poslom	11
II DIO	12
OCJENA POSLOVNE I FINANSIJSKE USPJEŠNOSTI PREDUZEĆA.....	12
1. Podaci o poslovanju preduzeća	12
1.1. Ocjena uspješnosti poslovanja	12
1.2. Ostvareni prihodi u 2015. godini	13
1.3. Ocjena poslovanja u 2015. godini.....	15
1.4. Planovi poslovanja za naredne tri godine.....	16
1.5. Očekivana uspješnost poslovanja u 2016. godini	16
1.6. Očekivani prihodi u 2016. godini	17
1.7. Očekivani broj zaposlenih u 2016. godini	17
2. Problemi u poslovanju	19
2.1. Ocjena aspekta poslovanja	19
2.2. Aspekti poslovanja koje treba unaprijediti.....	20
2.3. Najveće administrativne prepreke	23
2.4. Problemi koji najviše opterećuju poslovanje.....	25
2.5. Izdvajanja i naknade koje najviše opterećuju poslovanje	27
3. Uticaj svjetske ekonomske krize na poslovanje	30
3.1. Ocjena uticaja svjetske ekonomske krize na poslovanje.....	30
3.2. Posljedice svjetske ekonomske krize na poslovanje.....	31

4. Finansijski aspekti poslovanja	32
4.1. Izvori finansiranja obrtnih sredstava	32
4.2. Izvori finansiranja investicija	34
4.3. Spoljni izvori finansiranja	35
4.4. Kreditna zaduženost	38
4.5. Problemi kod vraćanja kreditnih sredstava	39
4.6. Planovi kreditnih zaduženja u narednom periodu	40
5. Programi podrške Vlade Brčko distrikta BiH poslovanju preduzeća	42
5.1. Stepen informisanosti o programima Brčko distrikta BiH	42
5.2. Korišćenje programa podrške Brčko distrikta BiH	43
5.3. Zadovoljstvo rezultatima programa podrške	45
5.4. Rezultati programa podrške	46
5.5. Zainteresovanost za buduće programe podrške	48
6. Potrebe za nefinansijskim programima podrške	49
6.1. Iskazana potreba za nefinansijskim programima podrške	50
6.2. Korišćenje savjetodavnih usluga	53
6.3. Vrste korišćenih savjetodavnih usluga	55
6.4. Zainteresovanost za buduće savjetodavne usluge	56
III DIO	60
OCJENA TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE I TRŽIŠNE USPJEŠNOSTI PREDUZEĆA	60
1. Tehničko-tehnološki aspekti poslovanja	60
1.1. Starost opreme preduzeća	60
1.2. Ostvarene investicije u nabavku opreme	61
1.3. Planirane investicije u nabavku opreme	62
2. Standardi kvaliteta poslovanja	64
2.1. Posjedovanje certifikata u oblasti sistema kvaliteta	64
2.2. Planiranje certifikata u oblasti sistema kvaliteta	65
3. Inovativne aktivnosti preduzeća	66
3.1. Samostalne inovativne aktivnosti	66
3.2. Saradnja u oblasti inovativnih aktivnosti	67
3.3. Uvođenje novih proizvoda	67
3.4. Korišćenje informacionih sistema u poslovanju	69
4. Tržišni aspekti poslovanja	71
4.1. Tržište prodaje	71

4.2. Tržište nabavke.....	72
4.3. Konkurentske prednosti	73
4.4. Tržišna ograničenja	75
5. Ljudski resursi	76
5.1. Kadrovska osnova preduzeća	76
5.2. Profil kadrova koji nedostaju preduzećima	77
5.3. Potrebe za prekvalifikacijama.....	79
PRILOG:.....	81
UPITNIK ZA ISTRAŽIVANJE STANJA I PROBLEMA U POSLOVANJU MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U BRČKO DISTRIKTU BIH	81